

Tryghed og trivsel i DaBUF

I en sund forening er det vigtigt fra tid til anden at sætte fokus på, hvordan vi skaber et trygt miljø - både bevidst og ubevidst. Et trygt miljø bliver bl.a. skabt af de frivillige, hvor åbenhed, samtale, refleksion og handling sikrer et godt fællesskab. Det kan være svært at tage hul på samtalen, men det er vigtigt, fordi vi som børne- og ungdomsorganisation har et ansvar for at beskytte vores medlemmer.

Formålet med dette papir er at bidrage til et trygt miljø for børn, unge og voksne i DaBUF og DaBUFs lokalkubber. Vi har et ansvar for det gode samvær – både overfor vores medlemmer og overfor vores frivillige.

Vi håber, at dette papir kan være med til at:

- forebygge potentielle misforståelser
- skabe debat i lokalkubberne og bruges til at forventningsafstemme
- sætte nogle emner på dagsorden, som vi måske tror, vi har en fælles forståelse af, men som ikke nødvendigvis er tilfældet

(Fotos: Mark Trustrup © DaBUF)

Voksen til barn-relationer

I mange aktiviteter i DaBUF og DaBUFs lokalkubber indgår der en voksen til barn-relation. Derfor er det vigtigt at tale om den dynamik, der opstår her og at fastlægge nogle retningslinjer hertil.

Den tillidsfulde relation

Som frivillig voksen kan vi komme til at spille en rolle i et barns liv. Børnenes forældre overlader tillidsfuldt ansvaret for barnet til os som frivillige, og vi bliver dermed dem, som barnet kan henvende sig til om stort og småt.

I klubberne kan vi stå i en situation, hvor et barn bliver overvældet af noget på det store lærred og får brug for at gå ud af salen og tale med en voksen. I sådan en situation er det vigtigt, at vi viser omsorg og støtter barnet. Nogle børn finder det mere naturligt, at det er en kvinde, mens andre foretrækker, at det er en mand, der viser den omsorg. Det er aldrig forkert at give et kram til et barn, der har brug for det, men hver situation er forskellig. Derfor skal det bero på en konkret afvejning, hvordan situationen skal håndteres.

Den digitale verden i foreningen

Ligesom vi til filmvisninger altid vil italesætte, hvordan vi opfører os overfor hinanden, så skal det også italesættes i den digitale verden. Nogle klubber har måske en gruppe på de sociale medier for både frivillige og medlemmer. Her er det vigtigt at have klare regler for, hvad der er OK, og hvad der ikke er OK. Hvis man bliver opmærksom på en opførsel, der ikke er acceptabel, skal man gribe ind.

Vi skal også overveje, hvordan vi i foreningen kommunikerer med medlemmerne eller deres forældre. Brug fx gruppebeskeder, som sikrer åbenhed i stedet for én-til-én kommunikation. Det er også vigtigt at være opmærksom på, at vi ikke ekskluderer nogen medlemmer på digitale medier. Alle skal være med i fællesskabet.

Når vi lægger billeder/video op digitalt, er det vigtigt, at følge Datatilsynets retningslinjer. Som udgangspunkt skal medlemmerne være informeret om, at billeder kan bruges offentligt således, at de har mulighed for at frabede sig dette. Ifølge Datatilsynet kan billeder - optaget under en fritidsklub eller forenings udfoldelse af aktiviteter - offentliggøres uden samtykke, såfremt de personer, der er på billedet, ikke med rimelighed kan føle sig udstillet, udnyttet eller krænket. Læs evt. mere om billeddeling på Datatilsynets hjemmeside.

Arrangementer med overnatning

I DaBUF er vores møde med barnet ofte et par timer i en biografstal, men det sker, at der kan være arrangementer med overnatning i DaBUF- eller klub-regi.

Til arrangementer med overnatning tilstræber DaBUF altid, at alle skal føle sig trygge. Derfor skal vi tage hensyn, så alle har mulighed for at deltage. Ved overnatning i forbindelse med børnefilmklub-arrangementer, vil der altid være en voksen til stede. Men denne person vil ikke nødvendigvis skulle sove i samme rum som børnene, hvis det ikke vurderes nødvendigt.

DaBUF anbefaler, at man altid gør deltagerne opmærksomme på overnatnings-situationen på forhånd og forsøger at imødekomme eventuelle ønsker. Der skal altid være respekt om det enkelte barn og dets grænser. De frivillige og voksne skal tilrettelægge med de enkelte medlemmers forskellige grænser og integritet for øje. Nogle vil ikke bryde sig om at klæde om sammen med andre. Nogle synes, det er hyggeligt, at alle sover sammen, mens andre ikke har lyst til at sove blandede køn. I den sammenhæng skal man huske at bruge forældrene som sparringspartnere, da de kender deres barn og dets reaktioner bedst.

Børneattest

Som lokalklub har I pligt til at indhente børneattest på alle frivillige, der beskæftiger sig med børn under 15 år. Der er ingen regler for, hvor ofte børneattester skal fornyes. DaBUF anbefaler dog, at der indhentes nye børneattester hvert andet år.

En børneattest indhentes via politiets hjemmeside. Her kan lokalklubben anmode om at få adgang til børneattest ved at indtaste navn og cpr-nummer på de frivillige. De frivillige vil dernæst modtage besked i deres e-boks, om at de skal give samtykke og lokalklubben har dermed indhentet de ønskede børneattester.

Underretningspligt - hvad gør man ved mistanke?

I situationer, hvor der opstår tvivl om oplevelser, hændelser eller forløb i samværet mellem børn, unge og voksne, er det altid det enkelte barns eller unges tarv, der sættes i centrum og varetages.

Som forening underretter vi relevante myndigheder, eller anmelder sagen, hvis vi får viden om, at et barn eller ung er udsat for eller har været udsat for krænkelse eller overgreb. Når mistanken opstår, er det vigtigt at handle. I første omgang så tag en samtale med din formand om, hvad du har observeret. Næste skridt er kontakt til

DaBUF. Vi kan støtte jer i at håndtere mistanken, evt. suspendering, politianmeldelse og sociale underretninger. Vi kan også hjælpe jer videre til relevante offentlige myndigheder og fagpersonale.

Det er vigtigt, vi tør stole på vores mavefornemmelse og handle på de signaler, vi ser, men samtidig er det ikke vores opgave at lege detektiv eller psykolog. Vi risikerer at komme til at gøre ondt værre. Fokusér derfor på, hvad der er fakta, og hvad der er følelser, når vi skal beslutte, hvad næste skridt er.

Ung til ung/frivillig til frivillig-relationer

Tryghed og trivsel er ikke kun vigtigt blandt DaBUFs yngste medlemmer men også hos de frivillige og de ældre medlemmer, som f.eks. deltagere på ungdomsseminar m.m. Det er vigtigt også at fokusere på de dynamikker, der er til stede i disse relationer, og at fastlægge nogle retningslinjer som vi kan følge.

Nye frivillige eller unge aktive

Når vi får nye frivillige eller nye unge ind i lokalklubben, er det vigtigt at inkludere dem. Som eksisterende frivillig har man ansvar for at skabe et fællesskab, hvor nye også føler sig velkomne. Det er en god ide at gøre opmærksom på trivselspolitikken i sin forening og udpege en tillidsperson, som alle kan gå til ved arrangementer, møder mm.

Hverken mobning eller anden ekskluderende adfærd er acceptabel i DaBUF og bør slås ned med det samme.

Den digitale verden i foreningen

Ligesom med voksen til barn-relationen er det også vigtigt ved frivillig til frivillig- eller ung til ung-relation, at der er klare retningslinjer for adfærd både i den fysiske og i den digitale verden. Vi bør derfor også her overveje, hvordan vi kommunikerer. Brug fx gruppebeskeder, som sikrer åbenhed i stedet for én-til-én kommunikation. Det er også vigtigt at være opmærksom på, at man ikke ekskluderer nogen medlemmer på digitale medier. Alle skal være med i fællesskabet.

Når vi lægger billeder/video op digitalt, er det vigtigt at følge Datatilsynets retningslinjer - dette uanset om der er tale om børn eller unge.

Som udgangspunkt skal medlemmerne være informeret om, at billeder kan bruges offentligt, således at de har mulighed for at frabede sig dette. Ifølge Datatilsynet kan billeder - optaget under en fritidsklub eller forenings udfoldelse af aktiviteter - offentliggøres uden samtykke, såfremt de personer, der er på billedet, ikke med rimelighed kan føle sig udstillet, udnyttet eller krænket.

Læs evt. mere om billeddeling på Datatilsynets hjemmeside.

Arrangementer med overnatning

Ved arrangementer med overnatning er det vigtigt, at alle deltagere ved, hvem de kan gå til ved usikkerheder eller spørgsmål. Derfor vil det være en god idé på forhånd at udpege en tillidsperson.

Til arrangementer med overnatning tilstræber DaBUF altid, at alle skal føle sig trygge. Derfor skal vi tage hensyn, så alle har mulighed for at deltage. Ved overnatning vil der altid være en ansvarlig til stede.

Alkohol- og samværspolitik

DaBUFs arrangementer følger lovgivningen: Minimumsalderen for at købe og få udskænket alkohol er henholdsvis 16 år og 18 år.

DaBUFs ungdomsarrangementer, som f.eks. Ungdomsseminar, er alkoholfri arrangementer. Det vil sige, at der ikke vil blive serveret alkohol, og at det heller ikke er tilladt at medbringe sin egen alkohol til disse arrangementer.

Ved arrangementer for voksne frivillige såsom Landsseminar, kan der blive serveret alkohol. Såfremt der bliver serveret alkohol, tilbydes der altid alternativer. Alkohol vil aldrig være det samlende element ved DaBUFs aktiviteter.

Ifølge straffeloven er vi som foreninger og frivillige underlagt "Træner- og skolelærerparagraffen", fordi vi har børn og unge betroet i vores varetægt. I Danmark er den seksuelle lavalder 15 år, men når det kommer til seksuelt samvær gælder træner

og skolelærerparagraffen, som siger, at det er strafbart at have seksuel omgang med børn og unge under 18 år, hvis man har status som leder eller hjælper i foreningen. Denne skærkelse i lovgivningen er for at beskytte børn og unge mod at voksne eller ledere misbruger deres overlegenhed i kraft af status, alder og erfaring. Det er aldrig acceptabelt, at en hjælper eller leder misbruger sin position til at opnå seksuel omgang med et barn under 18 år. Som voksen eller leder kan man være fortrolig, men aldrig indgå i et intimt forhold med et barn eller ung under 18 år.

Hvis I er i tvivl eller har spørgsmål til tryghed og trivsel i klubben, er I altid velkomne til at kontakte DaBUFs sekretariat på sekr@dabuf.dk eller tlf.: 33 21 41 76.

DaBUF, maj 2021.